



ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з наукової роботи
Західноукраїнського
національного університету

Микола ДИВАК

2025 р.

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації

Лю Хань на тему:

**«Формування комунікативної компетентності майбутніх вчителів
фізичної культури у закладах вищої освіти»,**

поданої на здобуття ступеня доктора філософії в галузі знань

01 Освіта/Педагогіка за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки

Витяг

із протоколу засідання фахового семінару кафедри освітології і педагогіки

Західноукраїнського національного університету

від 26.08. 2025 р., протокол №1

ПРИСУТНІ: в.о. завідувача кафедри освітології і педагогіки, доктор педагогічних наук, професор *Чайка В.М.*, професор кафедри освітології і педагогіки, доктор педагогічних наук, професор *Ребуха Л.З.*, заступник декана соціально-гуманітарного факультету, професор кафедри інформаційної та соціокультурної діяльності, доктор педагогічних наук, професор *Щербяк Ю.А.*, доцент кафедри освітології і педагогіки, кандидат педагогічних наук, доцент *Главацька О.Л.*, доцент кафедри освітології і педагогіки, кандидат педагогічних наук, доцент *Кричківська О.В.*, доцент кафедри освітології і педагогіки, кандидат педагогічних наук, доцент *Писарчук О.Т.*, доцент кафедри психології та соціальної роботи, кандидат педагогічних наук, доцент *Крупник З.І.*, доцент кафедри іноземних мов та інформаційно-комунікаційних технологій, кандидат педагогічних наук, доцент *Кузів М.З.*, доцент кафедри освітології і педагогіки, кандидат економічних наук, доцент *Білоус І.І.*, доцент кафедри освітології і педагогіки, кандидат економічних наук, доцент *Дем'янюк А.В.*, кандидат наук PhD, старший викладач кафедри освітології і педагогіки *Ратушняк Н.О.*, викладач кафедри освітології і педагогіки *Шишак А.М.*, викладач кафедри освітології і педагогіки *Руденський Р.Є.*, аспірантка *Лі Лілі*, аспірант *Лі Їда*, аспірантка *Лю Хань* (онлайн), аспірант *Чень Жунхао*.

Із присутніх 3 доктори педагогічних наук, 6 кандидатів педагогічних наук – фахівці за профілем поданої на розгляд дисертації.

Головуючий на засіданні – в.о. завідувача кафедри освітології і педагогіки, доктор педагогічних наук, професор Чайка Володимир Мирославович.

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

Обговорення дисертаційного дослідження аспірантки Лю Хань на тему «Формування комунікативної компетентності майбутніх вчителів фізичної культури у закладах вищої

освіти», поданої на здобуття ступеня доктора філософії в галузі знань 01 Освіта/Педагогіка за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки щодо її рекомендації для захисту.

СЛУХАЛИ:

1. *Доповідь Лю Хань* за матеріалами дисертаційної роботи на тему: «Формування комунікативної компетентності майбутніх вчителів фізичної культури у закладах вищої освіти», поданої на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки.

Лю Хань зробила доповідь про основні положення дисертаційної роботи, наукову новизну та найвагоміші теоретичні та практичні результати дослідження, які виносяться на захист.

2. Запитання до дисертанта.

Учасниками засідання до доповідачки були поставлені запитання:

– доцентка кафедри ОП, к.пед.н., доцентка Писарчук О.Т. – Ви зазначили мету вашого дослідження. Відповідно до мети, які завдання ви вирішували?

– доцентка кафедри ОП, к.пед.н., доцентка Главацька О.Л. – Чи виникали у вас труднощі у процесі проведення педагогічного експерименту? Якщо так, то які?

– професор кафедри ІСД, д.пед.н., професор Щербяк Ю.А. – *Питання 1.* Кожна дисертаційна робота послуговується методами дослідження. Які методи дослідження ви використовували у своїй роботі? *Питання 2.* Апробація результатів дисертаційного дослідження є необхідною та важливою умовою успішного захисту? У мене запитання. Де ви проводили таку апробацію.

– кандидат наук PhD, ст. викладач кафедри ОП Ратушняк Н.О. – Результати дослідження вами були підтверджені експериментально. Які заклади вищої освіти послужили для вас експериментальною базою?

– доцентка кафедри ІМ та ІКТ, к.пед.н., доцентка Кузів М.З., – В межах проведення факультативу «Розвиток комунікативної компетентності у майбутніх вчителів фізичної культури» які напрямки роботи ви зреалізовували?

– в.о. завідувача кафедри ОП, д.пед.н., професор Чайка В.М. – *Питання 1.* У процесі дослідження ви отримали певні результати? Де вони можуть бути використані? *Питання 2.* Формуванню комунікативної компетентності майбутніх вчителів фізичної культури сприяли обрані вами педагогічні умови. Яким чином ви їх обирали?

– доцент кафедри ПСР, к. пед.н., доцентка Крупник З.І. – *Питання 1.* Ви зазначали, що для формування у студентів комунікативної компетентності запроваджено розроблений вами факультативний курс «Розвиток комунікативної компетентності у майбутніх вчителів фізичної культури». Як ви його впроваджували із якою? *Питання 2.* Педагогічний експеримент проводився вами із студентами спеціальності фізична культура. Як відбувалося обрання вами контрольних та експериментальних груп для педагогічного експерименту?

Дисертанткою дано вичерпні відповіді на поставлені запитання, що характеризує її наукову зрілість.

3. *Висновок наукового керівника* професора, доктора педагогічних наук, професора кафедри освітології і педагогіки Ребухи Лілії Зіновіївни (подано висновок).

Проф. Ребуха Л.З. зазначила, що Лю Хань виконала дисертаційну роботу під час навчання в аспірантурі у Західноукраїнському національному університеті на кафедрі освітології і педагогіки. Проф. Ребуха Л.З. повідомила, що проблема педагогічних умов формування професійних комунікативних компетентностей фахівця є маловивченою порівняно із рівнем дослідженості інших фахових компетентностей. Крім того, посилює актуальність окресленої теми науково-дослідницької роботи недостатній рівень її теоретично-методичного обґрунтування та виявлені суперечності у підготовці фахівців у напрямку набуття ними у ЗВО комунікативної компетентності. Описані дисертанткою соціально-педагогічні виклики щодо підготовки педагогів даної спеціальності та невирішені наукові проблеми зумовили актуальність вибору теми дисертаційного дослідження «Формування комунікативної компетентності майбутніх вчителів фізичної культури у закладах вищої освіти».

Досягнутий результат дослідження став можливим завдяки науково-обґрунтованій структурі дисертаційної роботи. Так, у першому розділі дисертації описано понятійно-категорійний апарат обґрунтування проблеми дослідження, окреслено сучасні тенденції підготовки майбутніх вчителів фізичної культури до професійної діяльності у вищій школі та схарактеризовано вітчизняний і закордонний досвід підготовки вчителів фізичної культури у закладах освіти. У другому розділі наголошено на особливостях формування комунікативної компетентності майбутніх вчителів фізичної культури, обґрунтовані педагогічні умови формування комунікативної компетентності майбутніх фахівців фізичної культури у процесі професійної підготовки та структурно-функціональна модель такого формування. У третьому розділі відображено стан сформованості комунікативної компетентності майбутніх фахівців фізичної культури у процесі професійної підготовки. Особлива увага приділена організації і методиці проведення педагогічного експерименту удосконалено й описані результати ефективності формування комунікативної компетентності майбутніх вчителів фізичної культури у процесі професійної підготовки та проведено їх аналіз.

Разом з тим, ознайомлення зі змістом дисертації дає змогу констатувати належний рівень наукової та практичної обґрунтованості досліджуваних питань й достовірності наукових положень. Вони базуються на використанні дієвих наукових підходів, педагогічних принципів та результативних методів пізнання. Зокрема, за допомогою категорійно-понятійного аналізу вдалося розкрити сутнісний зміст і загальні характеристики понять «професійна підготовка вчителів фізичної культури», «компетентність майбутніх вчителів фізичної культури», «комунікативна компетентність майбутніх вчителів фізичної культури» та «соціально-комунікативна активність майбутніх вчителів фізичної культури».

Для обробки емпіричних показників експериментального дослідження дисертантка застосовувала методи математичної статистики (F-критерій Фішера) з метою встановлення зв'язків між досліджуваними явищами числових (кількісних) залежностей та розрахунок усереднених результатів сформованості комунікативної компетентності майбутніх вчителів фізичної культури за усіма компонентами. Інформаційною базою дослідження стали для Лю Хань нормативно-правові акти, матеріали педагогічної практики, наукові публікації (монографії, дисертації, збірки науково-практичних конференцій тощо) з досліджуваної проблематики та суміжних напрямків. Обсяг опрацьованої літератури, методи наукового пізнання уможливили вирішення дисертанткою окреслених завдань та отримання авторських пропозицій.

Важливим аргументом завершеності наукового дослідження є наукові публікації за темою дисертації й апробація результатів на міжнародних і всеукраїнських науково-практичних конференціях. Основні положення та висновки, сформульовані у результаті дослідження, відображено у 15 публікаціях автора, з яких 4 відображають основні наукові результати дисертації (усі публікації у наукових фахових виданнях України категорія Б), 9 – апробаційного характеру, 2 публікації, які додатково відображають наукові результати дисертації. Аналіз опублікованих здобувачем наукових статей і тез доповідей на дає змогу констатувати належну повноту викладу наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації.

Наукова новизна одержаних результатів полягає у:

- визначенні та теоретичному обґрунтуванні педагогічних умов формування комунікативної компетентності майбутніх вчителів фізичної культури у ЗВО;
- розробці дієвої методики впровадження педагогічних умов у викладання дисциплін професійної підготовки;
- створенні авторської Програми з формування комунікативної компетентності у бакалаврів/майбутніх вчителів в ЗВО;
- розробці структурно-функціональної моделі формування у майбутніх вчителів фізичної культури комунікативної компетентності як сукупність стратегічного, концептуально-методичного та критеріально-діагностичного блоків.

Результати дослідження дали змогу дисертантці врахувати динамічно мінливі вимоги до формування комунікативної компетентності майбутніх вчителів фізичної культури у ЗВО.

Отримані результати науково-дослідницької роботи дисертантки можуть бути дієво застосовані у системі фахової підготовки майбутніх вчителів у ЗВО; під час підготовки навчально-методичного забезпечення з формування комунікативної компетентності освітян та розробки освітніх компонент із розвитку комунікативних якостей і здібностей майбутніх вчителів фізичної культури. У подальшому результати дослідження Хань ЛЮ можна впровадити на курсах підвищення кваліфікації учителів закладів загальної середньої освіти за умови адаптації розроблених матеріалів та у процесі викладання навчальних дисциплін майбутнім вчителям у ЗВО.

Отже, дисертаційна робота Лю Хань на тему «Формування комунікативної компетентності майбутніх вчителів фізичної культури у закладах вищої освіти», представлена на здобуття наукового ступеня доктора філософії, є завершеним науковим дослідженням, що містить науково-обґрунтовані результати щодо удосконалення формування у вищій школі комунікативної компетентності у майбутніх фахівців фізичної культури.

Оскільки за змістовними та формальними ознаками дисертаційна робота відповідає вимогам нормативно-правових документів, то може бути рекомендованою до захисту на разовій спеціалізованій вченій раді для присудження ступеня доктора філософії за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки галузі знань 01 Освіта/Педагогіка.

4. Виступили рецензенти:

4.1. Доцент кафедри освітології і педагогіки, к.пед.н., доцент Кричківська Оксана Василівна

Доц. Кричківська О.В. зазначила, що дисертація Лю Хань «Формування комунікативної компетентності майбутніх вчителів фізичної культури у закладах вищої освіти» виконана на актуальну тему, відповідає сучасним тенденціям педагогічної науки, що орієнтовані на розвиток soft skills у педагогів, серед яких комунікативна компетентність є визначальною. Разом з тим тема повністю розкрита, належно оформлена та відповідає встановленим вимогам. Дисертантка ґрунтовно проаналізувала вітчизняні та зарубіжні наукові джерела з проблеми професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури, виокремила суперечності, що ускладнюють формування їхньої комунікативної компетентності та чітко визначила наукову проблему.

Заслуговують на увагу запропоновані та теоретично обґрунтовані Лю Хань педагогічні умови та структурно-функціональна модель формування комунікативної компетентності, що характеризується логічністю, цілісністю та інноваційною структурою. Уміло виокремлений у дисертаційному дослідженні удосконалений понятійно-категоріальний апарат дослідження та критерії оцінювання рівня сформованості відповідної компетентності; комплекс взаємопов'язаних методологічних підходів (системний, компетентнісний, особистісно-орієнтований та діяльнісний). В роботі змістовно наповнена професійна підготовка педагогів із формування комунікативної компетентності у контексті міждисциплінарного підходу; розроблена авторська Програма формування комунікативної компетентності (включає факультативний курс, систему вправ, інтелект-карти, схеми взаємодії та ін.), яка впроваджена в освітній процес трьох українських ЗВО, що свідчить про практичну значущість і життєздатність результатів дослідження.

Лю Хань довела важливість формування фахових компетентностей у ЗВО, важливе місце серед яких займає актуалізована й всебічно схарактеризована дисертанткою комунікативна компетентність.

Дисертаційна робота характеризується наявністю великої кількості опрацьованих наукових та науково-методичних літературних джерел з проблеми професійної підготовки майбутніх вчителів фізичної культури. Водночас, попри високий науковий рівень дисертаційної роботи мають місце окремі недоліки, які потребують уточнення, а саме:

1. В дисертації запропоновано комплекс педагогічних умов формування комунікативної компетентності майбутніх учителів фізичної культури, однак їхній диференційований вплив на результати підготовки здобувачів освіти не було до кінця проаналізовано. Доцільно було б, з позиції аналітичної педагогіки, визначити пріоритетні фактори впливу кожної окремо-взятої умови на формування комунікативної компетентності, що дозволило б аспірантці чітко конкретизувати структуру такого впливу й визначити ефективність педагогічних умов у практичному застосуванні.

2. Слід було б також розширити експериментальну базу, так як на нашу думку, репрезентативний обсяг вибірки дослідження є дещо обмеженим (59 осіб у трьох ЗВО на формувальному етапі дослідження), що певною мірою звужує можливості узагальнення отриманих результатів на всю систему фахової підготовки в Україні.

3. Дисертанткою залучено значну кількість джерел іноземною мовою, їхній аналітичний потенціал у контексті формування теоретичних засад дослідження розкрито не повністю. Розширене цитування та міжкультурне порівняння могли б поглибити теоретичну основу дисертаційної праці.

Доц. Кричківська О.В., зазначила, що наведені зауваження не знижують загального позитивного враження від дисертації Лю Хань на тему «Формування комунікативної

компетентності майбутніх вчителів фізичної культури у закладах вищої освіти», що дає можливість рекомендувати її на розгляд Вченої ради та подальшого захисту. В якості офіційних опонентів можна рекомендувати: д.пед.н., професора, декана факультету фізичної культури, спорту та реабілітації Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича Мосейчука Юрія Юрійовича, д.пед.н., професора, завідувача кафедри теорії та методики фізичної культури і спорту Запорізького національного університету Коноха Анатолія Петровича; д.пед.н., професора, завідувача кафедри фізичного виховання та спорту Львівського національного університету імені Івана Франка Шукатку Оксану Василівну, які є фахівцями з проблематики дисертаційного дослідження і мають відповідні публікації.

4.2 Виступи за обговореною роботою

В обговоренні дисертації взяли участь:

1. Професор кафедри інформаційної та соціокультурної діяльності, доктор педагогічних наук, професор *Щербяк Юрій Адамович*.

Проф. Щербяк Ю.А. зазначив, що актуальність теми дисертаційного дослідження Лю Хань «Формування комунікативної компетентності майбутніх вчителів фізичної культури у закладах вищої освіти» не викликає сумнівів, оскільки фізична культура є складовою загальної культури суспільства та слугує частиною основоположної педагогічної системи, спрямованої на зміцнення здоров'я, гармонійний розвиток фізичних, морально-вольових та інтелектуальних якостей особистості.

Ознайомлення з дисертаційною роботою, за словами *Щербяка Ю.А.*, дає можливість стверджувати про відповідність вимогам до такого типу робіт. Дисертанткою опрацьовано в достатній мірі літературні джерела. *Щербяк Ю.А.* відмітив уміння автора використовувати методику наукових досліджень для вирішення актуальних питань, адже в роботі та під час презентації результатів здобувачкою спостерігається володіння методами і педагогічними прийомами, виведено взаємозв'язки між педагогічними умовами формування комунікативної компетентності майбутніх фахівців фізичної культури. Дисертаційна робота написана англійською мовою з дотриманням наукового стилю, присутні посилання на першоджерела, значна кількість ілюстрованого матеріалу у вигляді рисунків і таблиць доповнює текстову частину і полегшує її сприйняття.

Робота виконана на належному рівні, є самостійною, системною, завершеною науковою працею, має теоретичну та практичну цінність. Мета дослідження досягнута, поставлені завдання вирішені.

2. Доцент кафедри психології та соціальної роботи, кандидат педагогічних наук, доцент *Крупник Зоряна Ігорівна*.

Доц. Крупник З.І. відмітила актуальність теми дослідження, перспективність розвитку обраної теми дослідження та важливість досліджуваності рівня сформованості комунікативних компетентностей у вчителя фізичної культури. Наголосила на обґрунтованості педагогічних умов формування комунікативної компетентності майбутніх вчителів фізичної культури у ЗВО та чіткій структурі розробленості структурно-функціональної моделі формування такої компетентності. Обрана автором логіка наукових пошуків та подані найважливіші їх результати доводять, що дисертаційна робота може бути рекомендована до захисту у разовій спеціалізованій вченій раді за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки галузі знань 01 Освіта/Педагогіка.

3. Доцент кафедри іноземних мов та інформаційно-комунікаційних технологій, кандидат педагогічних наук, доцент *Кузів Марія Зіновіївна*.

Доц. Кузів М.З. зазначила, що робота містить обґрунтовані результати, відповідає усім вимогам до такого типу робіт і може бути рекомендована до захисту у разовій спеціалізованій вченій раді за галуззю знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки.

4. Доцент кафедри освітології і педагогіки, кандидат педагогічних наук, доцент *Писарчук Оксана Тарасівна*.

Доц. Писарчук О.Т. зазначила, що дисертаційна робота Лю Хань на тему «Формування комунікативної компетентності майбутніх вчителів фізичної культури у закладах вищої освіти» є завершеною науковою працею, яка містить наукову новизну та має практичне значення. Обрана автором логіка наукових пошуків привела до створення авторської Програми з формування комунікативної компетентності у здобувачів освіти в ЗВО. Оцінивши зміст дисертаційної роботи, можна говорити про її належний теоретичний рівень та практичне значення, що є результатом опрацювання і критичного аналізу значної кількості наукових праць, присвячених проблемі дослідження. Зважаючи на вищенаведене, дисертаційна робота Лю Хань може бути рекомендована до захисту у разовій спеціалізованій вченій раді за галуззю знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки.

Всі виступаючі вказали на те, що в якості офіційних опонентів можна рекомендувати: д.пед.н., професора, декана факультету фізичної культури, спорту та реабілітації Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича Мосейчука Юрія Юрійовича; д.пед.н., професора, завідувача кафедри теорії та методики фізичної культури і спорту Запорізького національного університету Коноха Анатолія Петровича; д.пед.н., професора, завідувача кафедри фізичного виховання та спорту Львівського національного університету імені Івана Франка Шукатку Оксану Василівну, які є фахівцями з проблематики дисертаційного дослідження та мають відповідні публікації.

На підставі результатів обговорення присутні на засіданні

ПОСТАНОВИЛИ:

прийняти висновок щодо дисертаційної роботи дисертантки Лю Хань на тему: «Формування комунікативної компетентності майбутніх вчителів фізичної культури у закладах вищої освіти» як такої, що відповідає вимогам до дисертацій, та пропонувати Вченій раді університету затвердити висновок фахового семінару.

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації
Лю Хань на тему «Формування комунікативної компетентності майбутніх вчителів
фізичної культури у закладах вищої освіти»

Обґрунтування вибору теми дослідження та її зв'язок із планами наукових робіт університету

Путівником у вдосконаленні комунікативної компетентності майбутніх вчителів фізичної культури слугує Стандарт вищої освіти України (за спеціальністю 014.11 Середня освіта (Фізична культура)), де визначено обов'язкові загальні (здатність до міжособистісної взаємодії та робота в команді, змога спілкуватися з фахівцями різного рівня, вміння вдало використовувати інформаційно-комунікаційні технології) та фахові (здатність вчителів формувати і розвивати в учнів мовно-комунікативні уміння, конструктивне та безпечне взаємодіяння із усіма учасниками освітнього процесу, суб'єкт-суб'єктну (рівноправну та особистісно-зорієнтовану) взаємодію з учнями під час проведення занять) компетентності здобувачів фізичної культури бакалаврського рівня, в яких відображені сучасні тенденції їхньої підготовки (в напрямі удосконалення комунікативних знань, умінь та навичок міжособистісного спілкування).

Важливо, щоб результатом науково-дослідницького пошукування стала сформованість особистості вчителя фізичної культури з високим рівнем комунікативної діяльності, що значно підвищує ефективність навчання та схвально впливає на комплексне вирішення педагогічних проблем.

Дисертаційну роботу виконано відповідно до планів науково-дослідних робіт Західноукраїнського національного університету – госпдогвірної науково-дослідної теми «Професійне зростання педагога освітнього закладу: засадничі, теоретико-технологічні та практико-зорієнтовані аспекти» (державний реєстраційний номер 0121U110855), у якій удосконалено методика професійного зростання фахівців освітньої сфери.

Мета, завдання та методи дослідження. Об'єкт та предмет дослідження

Метою дисертаційної роботи є розробка, теоретичне обґрунтування та експериментальна перевірка дієвості визначених педагогічних умов і результативності структурно-функціональної моделі формування комунікативної компетентності майбутніх вчителів фізичної культури у ЗВО.

Для досягнення мети визначено завдання, спрямовані на її реалізацію:

- проаналізувати особливості, основні концептуальні ідеї та сучасні наукові положення і підходи до проблеми формування комунікативної компетентності майбутніх вчителів фізичної культури у ЗВО;
- уточнити компоненти, критерії, показники та рівні формування комунікативної компетентності майбутніх вчителів фізичної культури у закладах вищої освіти та з'ясувати їхню педагогічно-сутісну значимість;
- виявити і теоретично обґрунтувати педагогічні умови та розробити результативну структурно-функціональну модель формування комунікативної компетентності майбутніх вчителів фізичної культури у ЗВО;
- експериментально вивірити ефективність обґрунтованих педагогічних умов та структурно-функціональної моделі формування комунікативної компетентності майбутніх вчителів фізичної культури у ЗВО.

Об'єктом дослідження є професійна підготовка майбутніх вчителів фізичної культури у ЗВО.

Предметом дослідження слугують педагогічні умови та структурно-функціональна модель формування комунікативної компетентності майбутніх вчителів фізичної культури у ЗВО.

Наукові положення, розроблені особисто дисертантом, та їх новизна

У дисертації запропоновано нове вирішення наукового завдання, що полягає в узагальненні теоретичних положень та розробці науково обґрунтованих практичних результатів щодо удосконалення формування комунікативної компетентності майбутніх вчителів фізичної культури у ЗВО. Основні положення наукової новизни наступні:

уперше:

– визначено і теоретично обґрунтовано педагогічні умови формування комунікативної компетентності майбутніх вчителів фізичної культури у ЗВО (проекування освітнього середовища, що забезпечує широкі можливості для розвитку комунікативної активності кожного майбутнього вчителя фізичної культури; реалізація активних форм та методів навчання, що спрямовані на поглиблення та систематизацію знань з формування комунікативної компетентності у майбутніх вчителів фізичної культури; формування загальних та фахових компетентностей (в тому числі комунікативної компетентності) в контексті міждисциплінарного підходу до професійної підготовки майбутніх вчителів фізичної культури; розвиток організаційно-комунікативних умінь та навичок майбутніх вчителів фізичної культури);

– розроблено дієву методику впровадження педагогічних умов у викладання дисциплін професійної підготовки та створену авторську Програму з формування комунікативної компетентності у здобувачів освіти в ЗВО;

– розроблено структурно-функціональну модель формування у майбутніх вчителів фізичної культури комунікативної компетентності як сукупність стратегічного, концептуально-методичного та критеріально-діагностичного блоків, що уможливають врахування динамічно-мінливих вимоги до формування комунікативної компетентності у майбутніх вчителів фізичної культури в ЗВО.

удосконалено:

– змістове наповнення і сутність понять «професійна підготовка вчителів фізичної культури», «компетентність майбутніх вчителів фізичної культури», «комунікативна компетентність майбутніх вчителів фізичної культури», «соціально-комунікативна активність майбутніх вчителів фізичної культури»;

– обґрунтовано критерії (мотиваційний, знаннєвий, комунікативний, здоров'язбережувальний) і рівні (високий, достатній (оптимальний), задовільний (продуктивний), низький (базовий)) сформованості комунікативної компетентності майбутніх вчителів фізичної культури у ЗВО.

подальшого розвитку набули:

– змістове наповнення професійної підготовки в межах формування у майбутніх учителів фізичної культури комунікативної компетентності в ЗВО, форми і методи формування даної компетентності здобувачами вищої освіти.

Обґрунтованість і достовірність наукових положень, висновків і рекомендацій, які захищаються

Наукові положення, висновки та рекомендації обґрунтовані на належному рівні, опубліковані в періодичних наукових виданнях, апробовані на науково-практичних міжнародних і всеукраїнських наукових конференціях. Про належний ступінь теоретичної обґрунтованості та достовірності наукових результатів, що містяться в дисертації, свідчить вдало підібрана методологічна основа дослідження та повнота опрацьованої інформаційної бази.

Практичне значення роботи

Практичне значення дисертації полягає в можливості використання її основних результатів та розробок у практичній діяльності майбутніх вчителів фізичної культури (розроблено та запроваджено в освітній процес ЗВО авторську Програму формування комунікативної компетентності у майбутніх вчителів фізичної культури шляхом внесення змін до певних тем змістового наповнення навчальних дисциплін «Теорія і методика фізичного виховання», «Теорія і методика дитячого та юнацького спорту» та «Професійна майстерність (за професійним спрямуванням)» (спеціальність 014.11 Середня освіта (Фізична культура), бакалаврський рівень) та посилено між ними міждисциплінарні зв'язки; авторський факультатив «Розвиток комунікативної компетентності у майбутніх вчителів фізичної культури», який зреалізований в межах самостійної роботи студентів ЗВО; комплекс інтелект-карт для інформаційної підтримки вивчення дисципліни «Професійна майстерність (за професійним спрямуванням)» та схематизації внутрішньо-дисциплінарного та міждисциплінарних зв'язків).

Повнота викладення матеріалів дисертації в публікаціях та особистий внесок у них автора

Усі наукові результати, висновки та пропозиції, викладені у дисертації та винесені на захист, отримано автором особисто. З наукових праць, опублікованих у співавторстві, у дисертації використано лише ті ідеї та положення, які є результатом особистої роботи здобувача. Основні положення дисертації викладено у 15 публікаціях автора (12 – одноосібні), з яких 4 відображають основні наукові результати дисертації (усі публікації у наукових фахових виданнях України категорія «Б»), 9 – апробаційного характеру, 2 публікації, які додатково відображають наукові результати дисертації.

Загальний обсяг опублікованих робіт становить 3,86 д.а., автору особисто належить 3,46 д.а., серед них: наукові праці, що висвітлюють основні результати наукових досліджень з теми дисертації – 2,51 д.а.; наукові праці, що додатково відображають наукові результати дисертації – 0,95 д.а.

Список публікацій здобувача за темою дисертації

Наукові праці, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації

1. Rebukha, L., & Liu, H. (2023). Comparative analysis of the physical culture and sports specialists training for the future professional activities in Ukraine and abroad. *Гуманітарні студії: історія і педагогіка*, 2, 102–112. URL: <https://doi.org/10.35774/gsip2023.02.102>
2. Liu, H. (2024). Peculiarities of formation of the future physical education and sports specialists' communicative readiness for professional activity. *Вісник науки та освіти*, 6(24), 417–427. URL: [https://doi.org/10.52058/2786-6165-2024-6\(24\)-417-427](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2024-6(24)-417-427)

3. Liu, H. (2024). Training of Future Physical Education and Sports Teachers in Higher Education Institutions: Modern Trends. *Pedagogical Discourse*, 35, 86–91. URL: <https://doi.org/10.31475/ped.dys.2024.35.13>

4. Liu, H. (2024). Pedagogical conditions for forming the readiness of future specialists in physical culture and sports for professional activity. *Proceedings. Series: Pedagogical sciences*, 11, 135–140. URL: https://doi.org/10.59694/ped_sciences.2025.11.135

Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації

1. Liu, H. (2022). Main management activities of teaching institutions in distance learning. *Інновації в освіті: реалії та перспективи розвитку* : матеріали III Міжнар. наук.-практ. конф. Тернопіль (с. 157–162). ЗУНУ.

2. Liu, H. (2022). Sharing method of non-professional sports training information resources based on private cloud. *Інновації в освіті: реалії та перспективи розвитку* : матеріали IV Міжнар. наук.-практ. конф. Тернопіль (66–72). ЗУНУ.

3. Liu, H. (2023). Innovative technologies in education: Application and their significance. *Інновації в освіті: реалії та перспективи розвитку* : матеріали V Міжнар. наук.-практ. конф. Тернопіль (с. 119–121). ЗУНУ.

4. Liu, H. (2024). Modern approaches to the training of physical culture and sports future teachers in higher education. *Актуальні проблеми розвитку педагогічної освіти: інновації, виклики, перспективи*: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. Мукачево (с. 258–259). МДУ.

5. Liu, H. (2024). Essence of the peculiarities of communicative competence of future specialists in physical education and sport. *Трансформаційні процеси соціально-гуманітарної освіти сучасної України в умовах війни: виклики, проблеми та перспективи*: матеріали II Міжнар. наук.-практ. конф. Тернопіль (с. 129–130). ЗУНУ.

6. Liu, H. (2024). Communicative Culture as an Important Component of the Professional Activity of the Future Teacher of Physical Education and Sports. *Інноваційні підходи до розвитку технологій та економіки*: матеріали науково-практичної конференції. Свалява (с. 191–193). ЗУНУ.

7. Liu, H. (2024). The personal and professional development of managers in educational institutions under the background of decentralization. *Розвиток професійної майстерності педагога в умовах нової соціокультурної реальності*: матеріали VII Міжнар. наук.-практ. конф. Тернопіль (с. 336–337). ТОКІППО.

8. Liu, H. (2024). To cultivate the communicative competence of future sports experts in the process of learning in colleges and universities. *Розвиток професійної майстерності педагога в умовах нової соціокультурної реальності*: матеріали VII Міжнар. наук.-практ. конф. Тернопіль (с. 337–339). ТОКІППО.

9. Liu, H. (2024). Cultivation of intercultural communication ability in physical education. *Інноваційні процеси освітньої сфери України та країн Центральної Європи: стан, проблеми і перспективи* матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. Тернопіль (с. 162–164). ЗУНУ.

Опубліковані праці, які додатково відображають наукові результати

1. Zhang, J., Liu, H., & Dai, W. (2024). Physical exercise and positive coping styles of Chinese college students: Psychological resilience as a mediator. *Social Behavior and Personality: an international journal*, 52(5), 13098E–13106E(9). URL: <https://doi.org/10.2224/sbp.13098>

2. Cao, X., & Liu, H. (2024). Preference Evaluation and Recommendation of Athletes for National Traditional Sports Training Using an Intelligent Method Based on Picture Fuzzy

Апробація результатів дисертації

Основні результати дослідження, викладені у дисертації, доповідалися, обговорювалися та одержали позитивну оцінку на 9 міжнародних і всеукраїнських науково-практичних конференціях. Зокрема: на міжнародних конференціях «Інновації в освіті: реалії та перспективи розвитку» (Тернопіль, 2022 – 2023 рр.), «Актуальні проблеми розвитку педагогічної освіти: інновації, виклики, перспективи» (Мукачево, 2024), «Трансформаційні процеси соціально-гуманітарної освіти сучасної України в умовах війни: виклики, проблеми та перспективи» (Тернопіль, 2024), «Розвиток професійної майстерності педагога в умовах нової соціокультурної реальності» (Тернопіль, 2024), «Інноваційні процеси освітньої сфери України та країн Центральної Європи: стан, проблеми і перспективи» (Тернопіль, 2024); регіональних конференціях «Інноваційні підходи до розвитку технологій та економіки» (Свалява, 2024).

Оцінка мови та стилю дисертації

Зміст дисертації відповідає визначеним завданням дослідження, розкриває тему роботи і свідчить про її цілісність і завершеність. Дисертація написана діловою англійською мовою, у ній простежується авторський стиль, матеріал викладено грамотно з використанням наукової фахової термінології.

Відповідність дисертації нормативно встановленим вимогам та можливість подання до захисту

Враховуючи актуальність теми дисертації, обґрунтованість отриманих результатів, наукову новизну, теоретичне та практичне значення дисертаційної роботи, повноту викладення матеріалів дисертації в наукових публікаціях, а також відповідність дисертації вимогам відповідно до порядку, визначеному постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 і затвердженням «Порядком присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» фаховий семінар рекомендує дисертаційну роботу Лю Хань «Формування комунікативної компетентності майбутніх вчителів фізичної культури у закладах вищої освіти», яка подана на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, прийняти до захисту в разову спеціалізовану вчену раду.

У результаті розгляду дисертації Лю Хань та повноти публікації основних результатів дослідження

Ухвалили:

1. Пропонувати Вченій раді затвердити такий склад разової спеціалізованої вченої ради:

Головою разової спеціалізованої вченої ради призначити:

д.пед.н., професорку Царик Ольгу Михайлівну, професорку кафедри іноземних мов та інформаційно-комунікаційних технологій Західноукраїнського національного університету.

Рецензентом:

к.пед.н., доцента Кричківську Оксану Василівну, доцента кафедри освітології і педагогіки Західноукраїнського національного університету.

Опонентами:

д.пед.н., професора Мосейчука Юрія Юрійовича, декана факультету фізичної культури, спорту та реабілітації Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича

д.пед.н., професора Коноха Анатолія Петровича, завідувача кафедри теорії та методики фізичної культури і спорту Запорізького національного університету;

д.пед.н., професора Шукатку Оксану Василівну, завідувача кафедри фізичного виховання та спорту Львівського національного університету імені Івана Франка.

2. Рекомендувати новоствореній разовій спеціалізованій вченій раді прийняти дисертаційну роботу до захисту.

Головуючий на засіданні,

доктор педагогічних наук, професор,

в.о. завідувача кафедри освітології і педагогіки

Західноукраїнського національного університету

Володимир ЧАЙКА

